

«Το Κυπριακό θα λυθεί μόνο αν υπάρχει η βούληση να γίνουν οι αναγκαίοι συμβιβασμοί για λύση»

«Ξέρουμε πού υπήρχαν συγκλίσεις, πού υπάρχουν νέες συγκλίσεις ή διαφορές»

«Όλοι θέλουν λύση χωρίς να κάνουν κανένα συμβιβασμό...»

«Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι μόνο για τις πλειοψηφίες αλλά είναι σημαντικά και για τις μειοψηφίες»

Η ευκαιρία για λύση του Κυπριακού είναι η καλύτερη μετά από χρόνια

ΕΣΠΕΝ ΜΠΑΡΘ ΑΪΝΤΑ: Να αρπάξετε τη δυναμική, το μομέντουμ, τώρα που υφίσταται

Συναντηθήκαμε στο Σπίτι της Συνεργασίας, λίγο μετά τη διώρη συζήτησή του με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και λίγο πριν τη συνάντηση με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί. Μίλησαμε για 20 λεπτά. Συγκρατημένος και συνάμα αισιόδοξος ο ειδικός σύμβουλος του Γ.Γ. του ΟΗΕ για το Κυπριακό Έσπεν Μπαρθ Άιντα, θεωρεί ότι είναι πολύ φυσικό να υπάρχει κάποια ένταση ή εκνευρισμός στη διαδικασία των συνομιλιών, μια που πρέπει να κάνουν και οι δυο πλευρές κάποιες σημαντικές αποκλίσεις από τις κλασικές θέσεις. Στέκεται στη μη ύπαρξη χρονοδιαγραμματίων και θεωρεί ότι για να υπάρξει συμφωνία και μετά δημοψηφισματα χρειάζονται τρία πράγματα: >>Πρώτον, η συνεχής εμπιστοσύνη. >>Δεύτερον, η συνεχής θέληση. >> Τρίτον, οι ηγέτες να εστιάζουν στη μεγάλη εικόνα της λύσης, στο μεγάλο βραβείο της επίλυσης του Κυπριακού. Δεν κρύβει το θαυμασμό για τη δημιουργικότητα σε κάποια θέματα των δύο ηγετών και το ότι σε κάποιες πτυχές σκέφτονται έξω από τα τετριμμένα.

Είπατε ότι τα άστρα έχουν ευθυγραμμιστεί για τη λύση του Κυπριακού, εξακολουθείτε να το πιστεύετε;
-Βεβαίωτα ναι.
Πού στηρίζετε αυτή την αισιοδοξία σας, διότι η γενική ατμόσφαιρα έχει διαφοροποιηθεί...
-Έλεγα ότι τα άστρα έχουν ευθυγραμμιστεί με την έννοια ότι η διεθνής συγκυρία γύρω από το Κυπριακό, οι προκλήσεις και ευκαιρίες για το Κυπριακό είναι ευθυγραμμισμένες αν οι ηγέτες επιλέξουν να λύσουν το πρόβλημα. Το Κυπριακό θα λυθεί μόνο αν υπάρχει η βούληση για να γίνουν οι αναγκαίοι συμβιβασμοί για λύση. Τα άστρα έχουν ευθυγραμμιστεί εννοώντας ότι η ευκαιρία είναι η καλύτερη μετά από πολλά χρόνια και θα είναι μετά από πολλά χρόνια. Έχει να κάνει με τη μαζική διεθνή στήριξη για λύση, έχει να κάνει με τις παγκόσμιες και περιφερειακές συνθήκες και οι ηγέτες πρέπει να αρπάξουν αυτή τη δυναμική.
Το Σεπτέμβριο ενημερώνατε το διεθνές παράγοντα και την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι είναι εφικτό τα δημοψηφισματα πριν τις βουλευτικές εκλογές του επόμενου Μαΐου. Επιμένετε σε αυτή τη θέση;
-Δεν έχω κάνει τέτοιες δηλώσεις, τις διάβασα και εγώ στα μέσα ενημέρωσης, αλλά λέω σταθερά σε όλους ότι δεν υπάρχουν χρονοδιαγράμματα. Είναι οι δύο ηγέτες, οι οποίοι μου λένε ότι δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο και συμφωνώ μαζί τους, διότι αυτή η δυναμική δεν θα διαρκέσει για πάντα, αλλά δεν έχουμε χρονοδιαγράμματα και δεν είναι αλήθεια ότι είπα όλα αυτά.

ΦΩΤΟ: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΥΡΑΤΖΗΣ

Το περιουσιακό είναι το πιο δύσκολο

- Ο Μουσταφά Ακιντζί ζητά να διασφαλιστεί η πλειοψηφία πληθυσμού, μπορεί να ισχύσει σε ευρωπαϊκό κράτος;
- Αν κοιτάξετε οι περισσότεροι Σκωτσέζοι ζουν στη Σκωτία, οι περισσότεροι Ουαλοί στην Ουαλία, όλοι στην Ευρώπη μπορούν να πηγαίνουν παντού χωρίς προβλήματα, υπάρχει συνέχεια των παραδόσεων. Δεν νομίζω ότι θα πρέπει να ψάξουν για νομικά όρια ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι δύο κοινότητες εξακολουθούν να υφίστανται ως κοινότητες, νομίζω ότι υπάρχουν άλλα μέσα τα οποία μπορεί να γίνουν.
- Αυτά είναι προβλήματα που έχουν προκύψει τώρα στις συνομιλίες.
- Συζητάτε το Κυπριακό εδώ και ολόκληρες γενιές, νομίζετε ότι μπορεί να λυθεί μέσα σε μια νύχτα; Χρειάζονται να εφαρμοστούν κάποιες αρχές. Με πολλούς τρόπους αυτό που φαίνεται σαν μια θεωρία δεν είναι πιο περιεργό από ένα τυπικό σημείο εκκίνησης για κάθε συζήτηση μεταξύ μιας ομάδας που είναι μειονότητα και μιας που είναι πλειοψηφία.

φία. Αν είσαι το 80% δεν υπάρχει μεγάλη ανάγκη να επιμείνεις στο συλλογικό σου συμφέρον επειδή θα σε φροντίσουν ούτως ή άλλως λόγω μεγέθους, αν είσαι το 20% θα πρέπει να έχεις διαφορετική προσέγγιση και πώς θα γεφυρωθεί αυτή. Αυτό που έγινε αλλού μπορεί να γίνει και στην Κύπρο, εμπιστοσύνη στην ηγεσία. Υπάρχουν τόσα μέρη όπου η κατάσταση ήταν πολύ πιο δύσκολη και θα εκπλαγείτε ότι επιλύθηκαν και εσφινικά οι άνθρωποι μετά από κάποια χρόνια κοιτάζαν πίσω και διερωτώνταν γιατί διαφωνούσαν.
- Μιλούμε για 41 χρόνια.
- Ναι, υπήρχαν ιστορικά άλλοι λαοί με περισσότερα χρόνια.
- Τα Ηνωμένα Έθνη έκαναν μελέτες για το εδαφικό και περιουσιακό που θα βοηθήσουν τις συνομιλίες;
- Το περιουσιακό είναι το πιο δύσκολο, αν βρεθεί σωστή λύση θα είσαι σε καλή πορεία.

«Βρήκα δωρητές, αλλά προτού πάρουμε λεφτά θα πρέπει να ξέρουμε πόσα χρειαζόμαστε και για να ξέρουμε πόσα χρειαζόμαστε πρέπει να υπάρχουν τα κριτήρια και η λύση»

Έκπληκτος από τη δημιουργικότητα των δύο ηγετών

-Προσπαθείτε να το συνδυάσετε με το εδαφικό, με το ποσοστό επιστροφής;
-Ναι, γι' αυτό λέω ότι τα κεφάλαια συνδέονται. Η ομάδα δουλεύει καθημερινά πάνω στο εδαφικό και περιουσιακό, αλλά αυτή η διαδικασία γίνεται από τους ηγέτες και τους διαπραγματευτές, εμείς τους διευκολύνουμε στο πλαίσιο εργασίας και βοηθούμε όταν προκύψουν προβλήματα. Υπάρχει μια αντίληψη ότι η δουλειά μου είναι να έρχομαι με ριζοσπαστικές προτάσεις. Προς το παρόν προσπαθώ να βοηθήσουμε το διάλογο με τους ηγέτες για να προτείνουν τις δικές τους ιδέες. Για κάποια θέματα είμαι έκπληκτος από τη δημιουργικότητα των ηγετών, αντι να επιμείνουν στο άσφα ή το βήμα επιλέγουν το γάμα σε κάποιες άλλες πτυχές. Είμαι πολύ εντυπωσιασμένος από τους ηγέτες που σκέφτονται έξω από τα τετριμμένα.
-Τι περιμένετε με το νέο χρόνο, σκέφτεστε τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές;
-Όχι, εστιάζω σε αυτά που θέλουν οι ηγέτες, να χρησιμοποιήσουν το χρόνο δημιουργικά, γι' αυτό αποφάσισαν από το Νοέμβριο να έχουν πιο εντατικές συνομιλίες και είχα συναντήσεις μαζί τους αυτή τη βδομάδα για να συζητήσω πώς θα οργανώσουμε αυτούς τους μήνες.
-Τι έβγαλαν οι επαφές σας για χρηματοδότηση της λύσης, βρήκατε λεφτά;
-Ναι, βρήκα δωρητές, αλλά προτού πάρουμε λεφτά θα πρέπει να ξέρουμε πόσα χρειαζόμαστε. Και για να ξέρουμε πόσα χρειαζόμαστε πρέπει να υπάρχουν τα κριτήρια και η λύση. Ποτέ ο κόσμος δεν ήταν τόσο ουσιοπρηκτικός. Συνάντησα τα πέντε μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας στη Νέα Υόρκη και όλοι είναι στην ίδια πλευρά, όλοι έχουν τη θέληση να βοηθήσουν. Γι' αυτό λέω ότι τα άστρα έχουν ευθυγραμμιστεί.
-Ποιος είναι ο μεγαλύτερος φόβος σας;
-Δεν είμαι άτομο που φοβάται.

στην προετοιμασία του συντάγματος. ο δρόμος προς τη λύση δεν θα είναι εύκολος.

Κανένα από τα κεφάλαια δεν έχει προχωρήσει σε βαθμό που να μπορούμε να πούμε ότι μπορεί να κλείσει, σε όλα σχεδόν υπάρχει ακόμη αρκετή απόσταση που πρέπει να διανυθεί...

Για να φτάσεις σε συμφωνία πρέπει να υπάρχει συνεχής εμπιστοσύνη, συνεχής θέληση και οι ηγέτες να εστιάζουν στη μεγάλη εικόνα της λύσης

Θέλουμε να βρούμε μια λύση που θα είναι πλήρως συμβατή με τις βασικές αξίες και αρχές της ΕΕ και τα διεθνή ανθρώπινα δικαιώματα

«Υπήρχε μεγάλη αισιοδοξία όταν τα πράγματα κινούνταν γρήγορα εκεί που δεν υπήρχαν θέματα, εκεί που προϋπήρχαν συγκλίσεις. Το πρώτο πράγμα που κάναμε ήταν να επαναβεβαιώσουμε προϋπάρχουσες συμφωνίες. Μετά υπήρχαν νέες συγκλίσεις σε περιοχές που είχαν καλά καλυφθεί. Τώρα είμαστε στο βάθος του πιο δύσκολου θέματος του περιουσιακού σε σχέση με το εδαφικό και την ιθαγένεια. Είναι πάρα πολύ δύσκολο διότι επηρεάζει τη ζωή σχεδόν όλων με πιο άμεσο τρόπο και κατά δεύτερο υπάρχουν πολύ λίγες συμφωνίες από το παρελθόν. Ήξερα ότι όταν θα προχωρούσα με στο περιουσιακό θα γινόταν πιο δύσκολο από το να επαναβεβαιώσουμε αυτά που προϋπήρχαν. Πιστεύω ότι προχωρούμε σε σχέση με τις προηγούμενες διαπραγματεύσεις, αλλά πηγαίνουμε από τα εύκολα στα πιο δύσκολα θέματα και είναι πολύ φυσικό να υπάρχει κάποια ένταση ή εκνευρισμός διότι πρέπει να κάνουν και οι δυο πλευρές κάποιες σημαντικές αποκλίσεις από τις κλασικές θέσεις.

-Είναι εφικτό;
-Ναι, είναι εφικτό αλλά δεν ξέρω αν θα γίνει, διότι χρειάζονται τρία πράγματα για να υπάρξει συμφωνία και μετά θα έλθει το δημοψήφισμα. Για να φτάσεις σε συμφωνία πρέπει να υπάρχει συνεχής εμπιστοσύνη, συνεχής θέληση και συνεχής εστίαση. Δηλαδή οι ηγέτες να εστιάζουν στη μεγάλη εικόνα της λύσης, στο μεγάλο βραβείο της επίλυσης.
-Βλέπετε τα τρία αυτά σημεία να ισχύουν σήμερα;
-Ναι, τα βλέπω αλλά ξέρω ότι υπάρχουν άνθρωποι και στις δυο πλευρές που όσο προχωρά η διαδικασία, και κυρίως όταν προχωρά με επιτυχία, θα υπάρχουν αντιδράσεις από αυτούς που λένε ότι δεν θέλουν λύση με την οποία θα πρέπει να γίνουν συμβιβασμοί. Όλοι θέλουν λύση χωρίς να κάνουν κανένα συμβιβασμό. Αν συνεχίσουμε να έχουμε μια βασική εμπιστοσύνη, βασική κατανόηση και θέληση να επενδύσουμε, μπορεί να επιτευχθεί η λύση.
-Είστε υπέρμαχος του κοινοτικού κεκτημένου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πώς μπορείτε να συζητούμε μόνιμες παρεκκλίσεις όπως ζητά σήμερα η τουρκοκυπριακή ηγεσία;
-Νομίζω ότι πρέπει όλοι να αναγνωρίσουμε ότι διατυπώθηκαν παρατηρήσεις τις τελευταίες βδομάδες που υπαινίσσονται ότι τα πράγματα είναι

πιο δύσκολα. Είμαι πολύ συνεπής λέγοντας πως όταν επανεξιχνιάσει ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι με μια ευρωπαϊκή λύση, η οποία απαιτεί την κατανοήση των βασικών αρχών και αξιών που αποτελούν την ΕΕ και βέβαια το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που είναι καθολικά και ευρωπαϊκά. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι μόνο για τις πλειοψηφίες αλλά και για τις μειοψηφίες, είναι σημαντικά για την προστασία των μειονοτήτων, της κοινότητας, της κοινότητας και του πολιτισμού. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι για όλους τους ανθρώπους.
-Η λύση θα πρέπει να είναι εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου;
-Ένα από τα μεγάλα κατορθώματα είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ήδη δουλεύει για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου στο βορρά και υπάρχει συνεργασία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης, βορρά και Κυπριακής Δημοκρατίας για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Ετοιμάζουμε την εισαγωγή του ευρώ, είναι από τα θέματα που πάνε καλά. Θέλουμε να βρούμε μια λύση που θα είναι πλήρως συμβατή με τις βασικές αξίες και αρχές της ΕΕ και τα διεθνή ανθρώπινα δικαιώματα. Υπάρχουν συμβιβασμοί που πρέπει να γίνουν έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η διζωνικότητα και η δικαιοσύνη της λύσης, αλλά δεν πρέπει ποτέ αυτό να γίνουν εις βάρος των δικαιωμάτων ατόμων.